

Sayı: 34930642-610-52768
Konu: Soru Önergeleri(7/17474)

23.05.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Sayın Şafak PAVEY tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/17474 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EKLER :

Soru Önergesi cevabı (2 sayfa)

Güvenli Elektronik İmzalı
Aslı ile Aynıdır

23.../05.../2013.

Bu Evrak Elektronik Ortamda İmzalanmıştır.

İstanbul Milletvekili Sayın Şafak PAVEY'e Ait 7/17474 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

İlgili soru önergesinde;

“Engellilik engeli olmayanların hayatlarına oranla oldukça pahalı ve imkansızlıklara karşı yetersiz bile olsa, bulunabilecek hizmetin oldukça pahalı elde edilebildiği bir hayat biçimidir. Engelli olmayan biri kamu ulaşım araçlarını en kalabalık zamanda bile kullanabilir. Engelli biri en sakin saatlerde bile kullanamaz. Engelli olmayan biri yiyeceğe, okula, sokağa, parka, otobüse hastaneye, kamu tuvaletine, spor faaliyetlerine, özetle sosyal hayata ulaşmaya çalışırken, engelli olmayanlarla kıyaslanmayacak kadar ağır şartlarla karşılaşır. Bu şartları nispeten kolaylaştırmak oldukça pahalıdır ve engelli olmayan birinin hiç düşünmediği ihtiyaçları hasıl eder.

Bu güçlüklerle kuşanmış pahalı hayatı dikkate almadan; yeni değiştirilen yönetmeliğin Engelli STK'ları ve bu alanda uzman kişilerin bilgisi dahilinde düzenlenmemesi, engellilerin kazanılmış haklarını kaybetmelerine yol açacaktır.

Engellilere bugüne kadar verilmiş aylık ödeme haklarını, 2022 sayılı kanuna göre aylık bağlanma, 28539 sayılı ve 25 Ocak tarihli yönetmelik değişikliği ile değiştirmek, bu haktan yararlanan engelli vatandaşlarımız için muhtaçlık desteği almayı adeta imkansızlaştırmaktadır.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Yönetmelikle belirlenen “Ödenecek aylıkları hane gelirleri üstünden hesaplamak, onların birey olarak özgürleşmelerine yardım etme amaçlı ve sadece kendilerine ait olan üstelik hayli küçük miktardaki ödemeyi, sadece kendilerine ait olması gereken bir hakkı başka bireylerin hakları üstünden kesintiye uğratarak geri almak anlamına gelmemekte midir?

CEVAP 1: 2022 sayılı Kanun uyarınca bağlanan aylıklar yoksulluk şartlarına bağlı olup, buna ilişkin muhtaçlık kararları söz konusu Kanun gereği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları Mütevelli Heyetleri tarafından verilmektedir. Hanedeki bireylerin gelir ve ortak harcamaları hane içerisindeki ortak yoksulluk durumunu ve bu durumun aylık başvurusunda bulunan kişinin muhtaçlık haline yansımalarını etkilemektedir. Refah hanede paylaşılan bir durumdur. Sadece kişisel değerlendirmelerin yapıldığı ve hane refahının göz ardı edildiği durumlarda, kamuoyunu rahatsız eden haksız uygulamalar ortaya çıkacak, varlıklı hanelere haksız ve/veya mükerrer yardım yapılması söz konusu olabilecektir.

SORU 2: Muhtaçlık durumu hesaplaması 37 yıl önce çıkartılan bir yasaya göre gösterge rakamı ile memur aylık katsayısının çarpımı sonucu yapılp, buna göre 2013 yılı için 2022 maaşı alan, ya da yeni müracaat eden kişilerin kişi başı gelirinin 119,61 TL'yi geçmemesi gerekmektedir. Günümüz gerçekleriyle uyuşmayan, açlık sınırının bile çok altında kalan muhtaçlık sınırı hesaplaması zaten adil ve hakkaniyet içerisinde olmayan bir düzenleme daha da kullanılamaz hale gelmiyor mu?

CEVAP 2: 2022 sayılı Kanun uyarınca bağlanan aylıklara ilişkin muhtaçlık sınırı söz konusu Kanun'da belirtildiği gibi ilgili yılın merkezi yönetim bütçe kanununda ifade edilen gösterge rakamının Devlet memurlarının aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımından elde edilmektedir. Dolayısıyla muhtaçlık sınırı yasama organı tarafından belirlenmekte olup, Yönetmelikte muhtaçlık sınırına ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak söz konusu muhtaçlık sınırının hane içinde kişi başına düşen gelirin, 16 yaşından büyükler için belirlenen net asgari ücretin 1/3'ü (234 TL) olarak belirlenmesine yönelik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

SORU 3: Bu durumda engellilerin zaten açlık sınırının altında olan aylıkları daha da azaltılmakla yetinilmeyip, 2022 sayılı yasaya göre aylık desteğini gelecekte hak edecek olanların başvuruları da reddedilmek tehlikesi ile karşı karşıya kalmamakta mıdır?

CEVAP 3: 01 Ocak 2013 tarihi itibarıyla engellilere yapılan ödemeler şu şekildedir:

Aylık Türü	Ele Geçen Bir Aylık Miktar (TL)	Üç Aylık Ödenen Miktar (TL)
Engelli Aylığı (%40-%69 Özürlü)	251,19	753,58
%70 ve Üzeri Engelli Aylığı	376,79	1.130,37
Engelli Yakını Aylığı (18 Yaş Altı)	251,19	753,58

2022 sayılı Kanun uyarınca bağlanan özürlü aylıklarına ilişkin muhtaçlık sınırının yanı sıra ödeme tutarları da söz konusu Kanun'da belirlenmektedir. Buna göre; Engelli Aylığı alanlara muhtaçlık sınırının 2 katı, %70 ve üzeri Engelli Aylığı alanlara muhtaçlık sınırının 3 katı ve Engelli Yakını Aylığı alanlara muhtaçlık sınırının 2 katı tutarında ödeme yapılmaktadır. Bahsi geçen aylıkların azaltılması gibi bir durum söz konusu olmayıp, artırılması için ise Kanun değişikliği gerekmektedir.

SORU 4: Sosyal devletin görevi bu ihtiyaçlarla yaşayan vatandaşlarımızın hayatına katkıda bulunmak, onları diğer vatandaşlarımızla eşitleyemese de yakın seviyeye çıkaracak gerekli maddi katkıyı sunmak ve pozitif ayrımcılığı uygulamaktır. Bu anayasal bir mecburiyet olduğu kadar ülkemizin Birleşmiş Milletler Engelli İnsan Hakları Sözleşmesini de imzalayıp onayladığını ve sorumlu kıldığı yükümlülükler ve prensiplerle şartların engelli kişilerin haklarının daha kötüye değil daha iyiye yol alması gerektiğini hatırlatmak isterim. Bu noktada da ihlal söz konusu değil midir?

CEVAP 4: Bakanlığımız Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen 2022 sayılı Kanun kapsamındaki engelli aylıkları, yoksul ve muhtaç durumdaki engellilerin temel ihtiyaçlarına yönelik bir sosyal yardım niteliğindedir. Bunun yanı sıra barınma, gıda, kömür, evde bakım, eğitim yardımları gibi sosyal yardım programlarıyla da engelli vatandaşlarımız ekonomik olarak desteklenmektedir.